

Sonar Platinum bevat maar liefst 21 instruments en 57 audio-effecten

echte 64-bit daw's. Dit komt ook tot uiting in de prestaties.

Nieuwe regelneef

Een belangrijke nieuwe functie voor het systeembeheer van Sonar is het Command Centre. Dit heeft niet zozeer te maken met muziek maken, maar vooral met het beheer van het programma en de nieuwe manier van updates. Cakewalk volgt hierin de ontwikkeling zoals we die ook zien bij Native Instruments en Propellerhead, waarbij een hulpprogramma de programmeur, add-ons en content installeert. Dat gebeurt via een internetverbinding, en het hulpprogramma houdt bij of je de laatste updates hebt en haalt deze zo nodig binnen en installeert ze. Het Command Centre beheert ook de updates, hoewel dat niet voor alle programma's geldt. Het bij Sonar Platinum geleverde programma Addictive Drums 2 moet apart worden geïnstalleerd via een eigen installer en account bij XLN Audio. Sonar heeft vanaf nu ook geen versienummer meer, maar elke update krijgt een eigen naam.

Gulle budgetversies

Sonar is een zeer volledig audio- en midi-opnamewerkstation in drie versies – Artist, Professional en Platinum – die alle drie dezelfde basisfuncties hebben. In tegenstelling tot andere daw's heeft de kleinste versie ook een onbeperkt aantal audio-, midi-, effect- en

sendtracks, en een heel behoorlijke keuze aan effecten en instrumenten. De professionele versie bevat natuurlijk meer plug-ins, en de Platinum-versie nog meer, waaronder tape- en console-emulatie en de nieuwe VocalSync-technologie, waarover later meer. In vergelijking tot andere daw's die in verschillende versies te koop zijn, is Cakewalk over het algemeen vrij gul met de meegeleverde functies voor de budget-versies.

Interface-instellingen

De in Sonar X1 geïntroduceerde Skylight interface was een grote stap vooruit. Deze interface is zeer flexibel, omdat je alle onderdelen kunt docken, als zwevend scherm kunt gebruiken en kunt verplaatsen en vergroten of verkleinen. In de nieuwe versie zijn er verdere verbeteringen doorgevoerd, zoals in de Control Bar. De pictogrammen zijn duidelijker leesbaar met een beter contrast, en deze balk kun je verregaand aan je wensen aanpassen. Ook kun je in de balk scrollen om naar extra bedieningsknoppen te navigeren. In de Console view kun je nu zoveel effecten en sends stapelen als je wilt, wat het gemakkelijker maakt om alle elementen van een mix te zien.

De workflow in Sonar is rechtlijnig omdat het een lineair programma is. Je hebt track templates die complete set-ups kunnen laden, en fx-chains, waarin je een geslaagde combinatie van effecten kunt oproepen of opslaan.

Daw op maat

De nieuwe versie van Cakewalk's Sonar heeft niet alleen nieuwe audio- en midifuncties, maar wordt ook op een andere manier aangeboden. Of toch niet?

door Eppo Schaap > epo@interface.nl

Sonar is een van de langst bestaande daw's voor Windows en heeft een geschiedenis die begon in de jaren negentig onder de naam Cakewalk. Hiermee kon je onder ms-dos al complete midiproducties maken. Het was ook een van de eerste daw's die serieus aan digitale audio-opname begon en technisch voorop liep op het

gebied van pc-software. Helaas kreeg het in Europa niet altijd even veel aandacht als de Duitse concurrenten. Het feit dat de interface misschien wat minder gebruiksvriendelijk was, zou hiervan gedeeltelijk de oorzaak kunnen zijn geweest. Maar dat is met de nieuwe Skylight interface vanaf Sonar X1 totaal anders. Het nieuwe ontwerp en de mogelijkheid om secties te 'docken' en alles in grootte te kunnen

veranderen, maken het programma erg prettig in het gebruik.

Onder de motorkap

Sonar is vreemd genoeg nog steeds alleen beschikbaar voor Windows, waardoor het een grote groep professionals niet bedient. Cakewalk (tegenwoordig producent van Sonar, maar ook eigendom van Gibson) maakt wel instrumenten voor Mac en pc, en zelfs voor de iPad, maar waarschijnlijk heeft Sonar zoveel legacy-code dat het niet gemakkelijk is om het naar Mac OXS om te zetten. Maar het zou altijd nog kunnen gebeuren, net zoals dat uiteindelijk ook gebeurde met Wavelab en waarschijnlijk ook zal gebeuren met FL Studio. Vooralsnog heb je voor Sonar dus Windows 7 of 8 in 32/64-bitsversies nodig, waarbij de systeemeisen gematigd zijn. Cakewalk werkt veel aan de code 'onder de motorkap', en Sonar was dan ook een van de eerste

INFO

- **prijs excl:** Sonar Artist €69,- of \$ 9,99 per maand Sonar Professional € 179,- of \$ 19,99 per maand Sonar Platinum € 449,- of \$ 49,99 per maand
- **distributie:** M Works, 010 211 0170
- **internet:** www.mworksonline.com, www.cakewalk.com

SPECIFICATIES

Sonar Artist	Sonar Professional	Sonar Platinum
		Addictive Drums + 3 kits
		VocalSync
		Quadcurve eq en analyser
		tape- en console-emulatie nog meer instrumenten en fx
	Melodyne Essential	Melodyne Essential
	Pro Channel	Pro Channel
	ReMatrix Solo reverb	ReMatrix Solo reverb
	Addictive Drums 2 + 1 kit	Addictive Drums 2 + 1 kit
	meer instrumenten en fx	meer instrumenten en fx
onbeperkt aantal audio/midi/fx/sends	onbeperkt aantal audio/midi/fx/sends	onbeperkt aantal audio/midi/fx/sends
nieuwe control bar	nieuwe control bar	nieuwe control bar
mix recall	mix recall	mix recall
pattern tool	pattern tool	pattern tool
DSD-import	DSD-import	DSD-import
abbonementmogelijkheid	abbonementmogelijkheid	abbonementmogelijkheid
vst3-ondersteuning	vst3-ondersteuning	vst3-ondersteuning
TH2 Sonar guitar-amp	TH2 Sonar guitar-amp	TH2 Sonar guitar-amp
12 virtuele instrumenten	12 virtuele instrumenten	12 virtuele instrumenten
27 fx	27 fx	27 fx

Op www.cakewalk.com/Products/SONAR/Versions vind je een volledige vergelijkingstabel van de drie Sonar-versies.

>> Alle versies van Sonar hebben een basis met instrumenten en effecten voor dagelijks gebruik, plus instrumenten als Session Drummer 3, Roland GrooveSynth, TTS-1, DropZone en de Studio Instruments: drums, bas, strijkers en elektrische piano. De grotere versies van Sonar voegen hier Dimension, Rapture, Cyclone, Pentagon en Z3TA+ aan toe, en bij Platinum krijg je Lounge Lizard en Strum Acoustic in speciale edities, plus TruePianos Amber.

Plug-inhallo

In Platinum zit bovendien de volledige versie van Addictive Drums 2, de Overloud TH2 Producer amp-simulatie met virtuele amps, en Melodyne Essential voor het professioneel bewerken en pitchen van vocals. Sonar heeft verder het ProChannel-systeem, dat aan elk mixkanaal een professionele channel strip toevoegt. In Platinum komen daar nog Console en Tape emulator bij, die een authentiek vintage analogo geluid simuleren. Speciale vermelding verdient de nieuwe ReMatrix Solo, een zero-latency convolutiegalm van Overloud voor in het ProChannel.

Bij Platinum krijgt je negen ProChannel modules en de optie om nog meer toe te voegen, plus 19 Nomad Factory Blue Tubes FX en QuadCurve EQ Zoom met Analyzer, zodat het totaal komt op 21 instrumenten en 57 audio-effecten. De plug-ins uit vorige versies zijn er natuurlijk ook nog allemaal, waaronder de geavanceerde Linear Phase mix- en masteringplug-ins. En je krijgt bij Sonar ook altijd behoorlijk wat content, wat nog wel eens wordt vergeten.

Vergelijk je mixen

Mix Recall is een handige nieuwe functie, waarmee je vanuit de werkbalk verschillende mixen kunt opslaan en hiertussen kunt omschakelen om te vergelijken. Je kunt daarbij instellen in hoeverre je alle of slechts een deel van de mixinstellingen in deze programma's opslaat voor wat betreft effecten, faderstanden en automatisering.

Hiermee kun je bijvoorbeeld verschillende mixen maken voor radio, mp3, vinyl en alle versies vanuit hetzelfde project exporteren.

Nu we het toch over communiceren met de buitenwereld hebben: DSD-import is nu ook mogelijk, zodat je kunt werken op super audio-cd-resolutie. Sonar ondersteunt samplerates tot maximaal 384kHz.

Handig voor filmgeluid

VocalSync is ook nieuw in Sonar Platinum. Hiermee kun je twee verschillende audiotracks meer of minder met elkaar synchroniseren door ze grafisch direct tegen elkaar te plaatsen. Nu kun je de exacte plaats in de tijd van de tracks ten opzichte van elkaar verschuiven, zodat je ze perfect synchroniseert of juist net iets ongelijk laat

lopen. Dit kan met verschillende tracks tegelijk en is erg handig voor bijvoorbeeld filmgeluid, maar je kunt het ook gebruiken voor ritmische gitaarpartijen.

Enigszins vergelijkbaar is AudioSnap, dat nieuwe detectiealgoritmes heeft gekregen. Met AudioSnap kun je volledige songs stretchen, opnamen synchroniseren met audioloops, drumopnamen strakker maken of audio naar midi converteren. Audio kan net zo elastisch worden gemaakt als midi, en dat is in moderne daw's inmiddels een onmisbare functie. In Sonar werkt het ook nog eens goed en efficiënt.

Patroontjes verven

De mogelijkheden voor midi-opname en -bewerking in Sonar waren al heel uitgebreid, maar de ontwikkelaars hebben toch nog een

slimme functie toegevoegd. Met de Pattern tool kun je een groep midinoten selecteren en deze vervolgens in één keer op een andere plaats tekenen. Het is dus eigenlijk een snelle maar intuïtieve kopieerfunctie. Het werkt in de piano roll editor, maar je kunt ook op een clip in de browser klikken en deze vervolgens op een track 'verven', zonder te hoeven importeren.

Sonar is een van de meest veelzijdige daw's onder Windows, omdat je er op verschillende manieren in kunt werken. Je kunt lineair producties opbouwen, zoals in Cubase, Logic of Reaper, maar via de Matrix View kun je ook werken met loops die worden getriggerd en op allerlei manieren worden gecombineerd. Ook heeft Sonar een uitgebreide stepsequencer voor het programmeren van de strakkere patronen. Het mooie is echter dat je die patronen ook weer kunt overzetten naar de Piano roll editor, en daar subtielere aanpassingen kunt aanbrengen. Nog mooier is dat je daarna ook weer terug kunt naar de stepsequencer.

Eerste update

Dorchester, de eerste update voor abonnees, is inmiddels een feit en is sinds het schrijven van onze test beschikbaar. Er zijn geen grote nieuwe functies, maar wel verbeteringen in de workflow, zoals de mogelijkheid om de synth-rackinstellingen te bevriezen tijdens het overschakelen tussen verschillende Mix Recalls, smart mute/solo voor drum maps, verdere verbeteringen in de grafische gebruikers-interface, 72 nieuwe synthetische impulse responses van Graig Anderton voor de nieuwe ReMatrix convolutiegalm, en nieuwe presets en effect chains, zoals voor het masteren van kickdrums. Smart muting betekent bijvoorbeeld dat midi-instrumenten waarvan de audio is gemute, nog wel midicontrollers ontvangen, zodat de klankautomatisering wel up to date blijft. Verder heeft Vocal Sync een ruisfilter gekregen dat ervoor zorgt dat ruis niet onbedoeld als spraak wordt gedetecteerd.

Conclusie

Sonar is een zeer volledige daw voor Windows met een goede prijs-kwaliteitverhouding en een gestage doorontwikkeling. Een voordeel is dat op de basisengine van de kleinere versies niet is bezuinigd. Ook als je een goede basis-daw wilt, waarin je een eigen collectie van specifieke plug-ins en instrumenten wilt opbouwen, is Sonar een heel goed startpunt. Bovendien levert de Platinum-versie een compleet pakket met plug-ins en instrumenten om professionele producties te maken. ■

HET OORDEEL

- + • veelzijdige daw met flexibele workflow
- ProChannel
- kleinere versies hebben ook een sterke basis
- • documentatie kan centraler
- niet alle meegeleverde plug-ins zijn up to date
- alleen Windows

Here's the deal

Je kunt Sonar nog steeds 'ouderwets' kopen en in één keer betalen voor de huidige programmaversie. Daarnaast kun je je inschrijven voor het maandelijkse abonnement, met bijbehorende betaling per maand. Zolang je een heel jaar blijft betalen, kun je daarna met de software blijven werken, ook als je het abonnement niet verlengt. Je krijgt dan nog steeds dezelfde ondersteuning die je altijd zou krijgen, maar de software is 'bevoren' op de laatste versie voor het beëindigen van je lidmaatschap.

Abonnees van het maandelijkse programma krijgen elke maand updates voor de software, tutorials, extra content en technische ondersteuning. Als je in één keer 'ouderwets' betaalt, krijg je ook twaalf maanden lidmaat-

schap, zodat je alle in dat jaar verschenen updates en toevoegingen krijgt en mag houden. Betalen per maand is omgerekend naar de totaalprijs zo'n 15% duurder, maar het voordeel is dat je gespreid betaalt. Zodra het eerste jaar om is, kun je het lidmaatschap verlengen tegen wat normaal een updateprijs van de software zou zijn, of een maandelijks bedrag voor het abonnement.

Cakewalk kondigt aan dat het de feedback van klanten goed in de gaten houdt en hierbij rekening houdt met toekomstige updates, naast de intern uitgewerkte ontwikkelingsstrategie van het bedrijf zelf. De eerste update is inmiddels een feit.

NEW

BEYOND THE EDGE

RAW combines advanced distortion controls with waveform shaping and an easy to use layout to create a powerful new synthesizer for the modern EDM producer. Give your music the edge.

- 2 oscillators with phase-distortion X/Y fields
- Waveform draw option for oscillators and LFO
- Distortion FX added on voice synthesis level
- Powerful arpeggiator / sequencer
- Artist presets

Rob Papen

INSPIRATION SOUNDWARE

VIRTUAL SYNTHS AND EFFECTS PLUG-INS

DOWNLOAD A FREE DEMO AT:
WWW.TIMESPACE.COM/ROBPAPEN